Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

Magistrat Dr. Claire L. Stafrace Zammit B.A. LL.D.

Il-Pulizija
[Spettur Louise Calleja]

vs

Sasania Zaza

Kumpilazzjoni Numru: 429/17

Illum, 29 ta' Jannar, 2018

Il-Qorti,

Rat l-akkuza migjuba kontra Sasania Zaza bin-numru tad-dokument tal-Kummissjoni refugjati numru 22248/17 gie akkuzat talli nhar il-21 ta' Settembru 2017 bejn is-siegha u tlieta ta' wara nofsinhar gewwa l-Ajruport Internazzjonali ta' Malta, Gudja:-

Ikkommetta serq ta' propjeta ghad-dannu ta' Classic Group, liema serq hu ta' aktar minn mitejn u tnejn u tletin euro u erbgha u disghin centezmu (€232.94) liema serq hu anqas minn elfejn tliet mija u disgha u ghoxrin euro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37), u dan ai termini tal-artikoli 261, u 279(a) tal-Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Qorti giet mitluba li f'kaz ta' htija tikkundanna lill-akkuzat ghal hlas ta' spejjez li jkollhom x'jaqsmu mal-hatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitlu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat in-nota tal-Avukat Generali datata tnejn u ghoxrin (22) ta' Settembru elfejn u sbatax (2017) li biha ta l-kunsens sabiex din il-kawza tigi trattata bil-procedura sommarja;

Rat l-ezami tal-imputat fejn huwa wiegeb mhux hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih;

Rat l-atti kollha tal-kawza kif ukoll it-trattazzjonijiet tal-partijiet;

Ikkunsidrat illi din il-kawza tittratta fuq allegat serqa fl-istabbliment Hebe li qieghed fl-ajruport ta' Malta ta' zewg nuccalijiet tad-ditta u dan nhar il-wiehed u ghoxrin (21) ta' Settembru elfejn u sbatax (2017);

Illi f'dawn il-proceduri li rrizulta hu li l-imputat dahal f'dan il-hanut gewwa l-ajruport ghall-habta tas-siegha ta' wara nofs inhar (13:00) ta' din id-data u minn hemm seraq dawn iz-zewg nuccalijiet li flimkien jiskorru s-somma ta' mitejn u tnejn u tletin Ewro u erbgha u disghin centezmu (€232.94) izda ma jiskorrux is-somma ta' elfejn, tliet mija u disa' u ghoxrin Ewro u sebgha u tletin centezmu (€2,329.37).

Illi wkoll f'dawn il-proceduri x-xhieda kollha, ghalkemm identifikaw lill-imputat bhala wiehed mill-klijenti li dahal f'dan il-hanut fit-tali data u hin, pero'

ma rawhx fizikament jiehu dawn in-nuccalijiet. Ugwalment l-imputat ma nstabx fil-pussess ta' dawn l-oggetti meta gie arrestat mill-pulizija.

Ghaldaqstant dak li fadal hu l-filmat ta' gewwa tal-hanut Hebe fid-data u l-hin tal-allegat reat fejn gie esebit in atti u mmarkat Dok. AM1, u fejn jidher b'mod car l-imputat diehel fil-hanut u b'heffa kbira jaqbad nuccali u jqieghdu go basket li kien qisu tal-karti tal-kulur kafelatte. Illi l-imputat kien jidher li kien liebes gakketta blu, beritta sewda u nuccali abjad hekk kif xehed is-surgent li kien arrestah. Illi l-imputat jidher ukoll johrog malajr barra mill-hanut meta zewg guvintur dahlu fil-hanut u bdew jaraw in-nuccalijiet ukoll.

Illi ghaldaqstant in vista ta' din il-prova li ghalkemm hija wahda cirkostanzjali, pero' tant hija wahda inekwivoka u cara li ma thalli l-ebda dubju fuq il-kolpevolezza tal-imputat.

Dan qed jinghad ghaliex fil-kawza bl-ismijiet **<u>ir-Repubblika ta' Malta vs George Spiteri</u>** deciza mill-Qorti tal-Appell Kriminali fil-hamsa (5) ta' Lulju tas-sena elfejn u tnejn (2002) il-Qorti sostniet is-segwenti:

> *"Il-prova indizzjarja trid tkun wahda assolutament univoka, li tipponta biss minghajr dubju dettat mir-raguni lejn fatt jew konkluzzjoni wahda...biex prova ndizzjarja tigi ammessa bhala prova valida fis-sens li wiehed jista' ragjonevolment jasal ghall-konkluzzjoni tieghu ta' htija in bazi taghha bla ebda dubju dettat mir-raguni, irid ikun moralment konvint minn dan ir-rekwizit tal-univocita' taghha, cioe' li dik il-prova tfisser biss u xejn aktar li l-akkuzat huwa hati ta' dak addebitat lilu w, allura, kull dubju ragjonevoli fir-rigward ghandu jmur favur l-akkuzat skond il-ligi".*

Fil-kawza bl-ismijiet **Pulizija vs Paul Grech** deciza mill-Qorti tal-Appell fis-sitta (6) ta' April tas-sena elfejn u wieħed (2001) intqal illi:

> *"Il-provi fil-kamp kriminali jistghu jkunu kemm diretti u kif ukoll indizjali, basta dawn ikunu sufficjenti biex inisslu konvinciment morali f'mohh il-gudikant lil hinn minn kull dubju ragjonevoli mir-reita' tal-imputat."*

Ugwalment fil-kawza bl-ismijiet **Pulizija vs James Abela** deciza wkoll mill-Qorti tal-Appell fil-hdax (11) ta' Lulju, elfejn u tnejn (2002) gie ddikjarat illi:

> *"In kwantu d-dottrina tar-"res ipsa loquitur" timporta xi spostament tal-oneru tal-prova, tali dottrina ma tista' qatt issib post fil-kamp penali. In kwantu, pero', b' "res ipsa loquitur" wiehed jifhem biss li l-fatti - inkluzi provi indizjarji - "circumstantial evidence" - ikunu tali li l-gudikant ihossu moralment konvint li jista' jigbed certi konkluzzjonijiet minn dawk il-fatti, allura wiehed m'ghandux jitkellem dwar "res ipsa loquitur" izda dwar dak li fid-dottrina Ingliza jissejhu "presumptions of fact"....F'materja ta' incidenti stradali l-provi indizjarji hafna drabi jista' jkunu siewja ferm u xi drabi jistghu anki jkunu siewja ferm aktar minn dawk okulari li, kulltant jistghu ikunu biss soggettivi u kulltant, u x'aktarx iva milli le, ikunu kuluriti b' dak li jissejjah "esprit de voiture". Umbaghad fejn ma jkunx hemm xhieda okulari li jistghu jiddeskrivu jew jispjegaw dak li gara, dawn il-provi indizjarji, jistghu facilment u minghajr bzonn ta' hafna tigbid, jaghtu stampa cara tad-dinamika tal-incident. S'intendi, bhal kull prova indiretta ohra, iridu jkunu tali li jwasslu ghal*

konkluzzjoni univoka u li biha il-gudikant ikun moralment konvint lill hinn minn kull dubju dettat mir-raguni mill-htija jew responsabbilta' kriminali tal-imputat jew akkuzat...hu dover tal-Qorti li tara jekk mill-assjem tal-provi cirkostanzjali jirrizultax b'mod li jkun sodisfatt il-konvinciment morali tal-gudikant sal-grad rikjest fil-process penali tirrizultax htija ta' sewqan hazin".

Finalment fid-decizjoni tal-Qorti tal-Appell Superjuri bl-ismijiet **ir-Repubblika ta' Malta vs Angel sive Angelo Bajada** datata l-hmistax (15) ta' Mejju, tas-sena elfejn u disgha (2009) gie ddikjarat illi:

"L-assjem tal-provi kien tali li a bazi tieghu l-gurati setghu ragonevolment u b'konvinciment morali trankwill ghall-aħħar jaslu għall-konkluzjoni la ma jemmnux dak li qed isostni l-apppellant u jsibu li l-provi jwasslu inekwivokabbilment ghall-ħtija tiegħu. L-indizji, biex jagħmlu prova, jeħtieg li jkunu univoci".

Illi guristi Inglizi bhal per ezempju **Pollock C.B** (Criminal Evidence (3rd Edition) [1995], Richard May (Sweet and Maxwell Criminal Practice) dahal fl-interpretazzjoni tal-apprezzament tal-prova cirkostanzjali u t-tifsira tal-univocita' u qal is-segwenti:

"It has been said that circumstantial evidence is to be considered as a chain, and each piece of evidence as a link in the chain, but that is not so, for then, if any one link broke, the chain would fall. It is more like the case of a rope comprised of several cords. One strand of cord might be insufficient to

> *sustain the weight, but three stranded together may be quite of sufficient strength. Thus it may be in circumstantial evidence – there may be a combination of circumstances, no one of which would raise a reasonable conviction or more than a mere suspicion; but the whole taken together may create a conclusion of guilt with as much certainty as human affairs can require or admit of. . .".*

Illi mhux kull prova cirkostanzjali hija ugwalment importanti u b'sahhitha. Ghandha tkun infatti d-diskrezzjoni tal-gudikant li jizen kull bicca ta' evidenza migjuba fil-proceduri biex tigi ghall-konkluzjoni jekk il-prosekuzzjoni ippruvatx il-kaz taghha oltre d-dubju ragjonevoli. Illi huwa risaput illi bi provi cirkostanzjali wehidhom, f'certi kazijiet, jista' jkun hemm htija.

Illi l-gudikant ghandu jkollu s-serhan tal-mohh li anke' jekk ikollu prova cirkostanzjali wahda, dina ghandha tkun bizzejjed sabiex ikollu l-konvinzjoni morali u legali li kollox jindika li l-imputat ikkommetta dak id-delitt.

Illi b'dan pero' mill-filmat esebit, l-imputat jidher jiehu nuccali wiehed biss u mhux tnejn u ghalhekk din il-Qorti ma hijiex ser tapplika l-aggravju tal-valur. Fuq dan il-punt din il-Qorti ghandha l-konfort ukoll tan-nuqqas ta' qbil bejn ix-xhieda ta' kemm nuccalijiet gew nieqsa. Hemm min qal li gew nieqsa tliet nuccalijiet u hemm min qal li n-nuccalijiet nieqsa kienu tnejn. Dan il-kunflitt kien minhabba forsi n-nuqqas ta' sigurta' u kontroll fuq il-post li kien hemm fil-hanut dak il-hin u ghalhekk dan in-nuqqas m'ghandux jigi attribwit kollu lill-imputat. B'dan pero' xorta wahda jibqa' l-fatt illi l-imputat seraq almenu nuccali wiehed u ta' dan ghandu jigi kkundannat.

Ghal dawn il-motivi u wara li rat l-Artikoli 284 u 285 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta qed issib lill-imputat **Sasania Zaza** hati tal-akkuzi kif dedotti kontrih u tikkundannah ghal sitt (6) xhur prigunerija.

Ft./Dr Claire L. Stafrace Zammit B.A. LL.D.
Magistrat

Benjamina Mifsud
Deputat Registratur